FOR Freedom AND Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 23 — CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, FEBRUARY 10, 1975 — LETO LXXVII.—VOL. LXXVII

Zadnje vesti

DUBLIN, Ir. — Provizionalno krilo IRA, ki je vodilo revolucionarno vojno v Severni Irski za združitev te z Irsko republiko, je sinoči objavilo: Sovražnosti proti silam krone so bile ustavljeno nocoj ob 6. uri na temelju razgovorov med predstavniki Republikanskega gibanja in britanskih oblasti, ki naj bi preprečili prelom novega premirja.

WASHINGTON, D.C. — George Meany, predsednik AFL-CIO, je včeraj na CBS-TV sporedu "Face the Nation" dejal, da utegne brezposelnost doseči 10% v juliju. Pozval je k vrnitvi 6% obresti za posojila na domove, ni pa povedal, kdo naj bi taka posojila dal, dokler je inflacija okoli 10%!

PHNOM PENH, Kamb. — Družine ameriških diplomatov v glavnem mestu so bile pozvane, naj bodo pripravljene na odlet iz mesta, ko postaja tam stiska vedno večja.

SOUDA, Kreta. — Tu se je včeraj ponesrečilo zahodno-nemško prevozno letalo z vojaškim osebjem na krovu. Letalo je bilo namenjeno na tukajšnje oporišče NATO, pa se je v hudem zimskem viharju ponesrečilo. Vseh 42 oseb v letalu je bilo mrtvih.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska kozmonavta A. Gubarev in G. Grečko sta se včeraj po 30 dneh v vesolju, kamor sta poletela s Sojuzem 17, pa nato prešla v vesoljski laboratorij Saljut 4, srečno vrnila "zdrava in čvrsta" na zemljo pri Celinogradu v Kazakstanu.

WASHINGTON, D.C. — Državni tajnik Henry Kissinger je sinoči odletel proti Srednjemu vzhodu, kjer bo obiskal Jeruzalem, Kairo, Damask, Aman in Riad, pa se preko Evrope, kjer se bo sestal s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom v Ženevi, z iranskim šahom v Zuerichu, pa se ustavil tudi v Bonnu, Parizu in Londonu, vrnil 18. ali 19. februarja domov. Če bo ugotovil, da je položaj za pogajanja med Izraelom in Arabci ugoden, se bo drugi mesec vrnil na Srednji vzhod in posredoval za nov delni sporazum med Arabci in Izraelom. Temu naj bi sledil končni na konferenci v Ženevi ob sodelovanju Sovjetske zveze, ki naj bi nato skupaj z ZDA jamčila zanj.

Abesinske čete se spopadle s civilisti

ADIS ABEBA, Abes. — Ko so čete prijemale Eritrejce v glavnem mestu in okoli njega v zvezi z uporom v Eritreji, se je en del teh uprl in je prišlo do spopadov.

Bojevanje v Eritreji, severni polavtonomni pokrajini Abesinije, se nadaljuje, ko imajo eritrejski gverilci pod nadzorom večji del dohodov v glavno mesto pokrajine Asmaro. Število mrtvih v bojih zadnjih 10 dni je preseglo na obeh straneh 1,000, pravi uradno poročilo.

Vremenski prerok

Večinoma jasno in mrzlo, najvišja temperatura okoli 24 F (-4 C). Danes zjutraj ob 6. je kazal toplomer v Clevelandu -6 F, doslej v letošnji zimi tod najnižjo temperaturo. V treh dneh je padlo povprečno 6 palcev snega v mestu, na vzhodni strani pa precej več. V Kirtlandu so ga dobili kar 16 palcev.

Novi grobovi

Slavka (Sylvia) Cuznik

Sinoči je umrla 89 let stara Slavka (Sylvia) Cuznik, mati Sophie Trenton. Pogreb ima v oskrbi Želetov pogrebni zavod na E. 152 St. Podrobnosti jutri.

William F. Slavec

V St. Vincent Charity bolnišnici je umrl v soboto 44 let stari William F. Slavec s 1433 Sulzer Avenue, Euclid, rojen v Pittsburghu, Pa., mož Alice, roj. Ryan, oče Sandre, Patricie, Deore in Rebecce, sin pok. Franka in Jennie roj. Sain, brat Stanleyja. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri ob 9. dopoldne, v cerkev sv. Felicite ob 10., nato na pokopališče Vernih duš.

Mary Radovanic

Zadeta od kapi je umrla na poti v Community bolnišnico v Parmi 85 let stara Mary Radovanic s 1720 Green Acres Drive, Parma, roj. Delisimunovic v Kalju na Hrvaškem, od koder je prišla v ZDA l. 1901, vdova po l. 1856 umrlem možu Michaelu, mati Michaela J., Marie Fleming, pok. Anne Oniga, Michaela T. Franka G., Mrs. Catherine Lombardo in Mrs. Charles Miller, 26-krat stara mati, 55-krat prastara mati in 8-krat praprastara mati. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St. jutri, v torek, ob 8.30, v cerkev sv. Pavla ob 9., nato na Kalvarijo.

Frank Kobetitsch

V Cleveland Clinic bolnišnici je v soboto umrl 76 let stari Frank Kobetitsch z 18901 Abbey Avenue, rojen v kraju Stražni vrh pri Črnomlju v Sloveniji, od koder je prišel v ZDA leta 1952, mož Rose, roj. Kump, oče Rudolpha Kobetica, Sofie Logar (v Slov.), Johna, Alberta, Wilhelma in Ludwiga Kobetitscha ter Mrs. Tibar Lorik in pokojnih Franka, Matiasa in Anne, 17-krat stari oče, 4-krat prastari oče. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. jutri ob 9.30, v cerkev sv. Vida ob 10., nato na Kalvarijo.

Središče Rima za pešce

V ožjem rimskem središču so še nekaj ulic zaprli za avtomobilski promet. Cona za pešce obsega zdaj dve tretjini mestnega središča. Avtomobili smejo voziti le po nekaj ulicah.

V veliki depresiji brezposelnost na 25%

Po drugi svetovni vojni se je brezposelnost povprečno držala na okoli 4.5%, kar so smatrali za 'normalno', ker so delavci prehajali s posla na posel.

WASHINGTON, D.C. — V veliki depresiji med obema vojnama je dosegla brezposelnost 25% in to celo včasih preseglo. Polno zaposlenost je stvarno prinesla šele druga svetovna vojna, ko so uvedli obvezno delovno službo, da so mogli izdelati čim več vojnih potrebščin in orožja.

V letih po drugi svetovni vojni je bila brezposelnost prvič na višku, ko je dežela prehajala iz vojnega v mirnodobsko gospodarstvo. Leta 1949 je za kratek čas dosegla 7.9%, ko je bil štrajk istočasno v rudnikih in v jeklarnah.

Povprečno se je brezposelnost v času po drugi svetovni vojni držala na okoli 4.5%. Vrh je dosegla julija 1958 s 7.5%, ko je gospodarski zastoj 1957-1958 dosegel svoje dno.

Pred enim letom je bilo brezposelnih povprečno na 5.2%, pa se do preteklega septembra dvignila na 5.8%. Njena rast je postala trma, ko je avtomobilska industrija omejila svoj obrat in ko je bila gradnja novih domov dosegla novo dno. Od tedaj se je zastoj raztegnil v skoraj vse gospodarske panoge: četrti mesec zapored je število delovnih mest padlo v 80% vseh gospodarskih dejavnosti. ZDA in porastlo le v 20%.

Kljub večanju brezposelnosti so plače pretekli mesec porastle za 0.6% in so bile 9.6% višje kot pred enim letom. Delovni teden je na splošno krajši, ko je bilo pretekli mesec 3.8 milijonov delavcev le delno zaposlenih.

Za ukradene slike zahtevajo 4.8 milijonov

URBINO, It. — Za v vojvodski palači ukradene tri znane renesančne slike so zahtevali tatovi 4.8 milijonov dolarjev odkupnine. Vlada je ponudila $50,000 nagrade tistemu, ki bi pomagal slike rešiti.

Župan mesta Urbino se je izizjavil odločno proti plačilu odkupnine.

Na Jupitru je voda

WASHINGTON, D.C. — Ameriški astronomi so dognali, da obstoja na planetu Jupitru voda, kar bi pomenilo, da je tam možnost življenja. Podrobnosti bodo objavili 17. februarja na sestanku Ameriške astronomske družbe v Goddard Spaceflight Centru v Greenbeltu, Md.

Ameriški letalci pomagajo v Vietnamu

Manjša skupina ameriških letalcev, strokovnjakov v oskrbi, je v Južnem Vietnamu, kjer pomaga domačinom spraviti v red oskrbo letal.

SAIGON, J. Viet. — Manjše skupine ameriških vojnih letalcev prihajajo v Južni Vietnam za po štiri dni in pomagajo pri organiziranju oskrbe in vzdrževanja letal. Po določilih pariškega sporazuma o končanju vojskovanja v Vietnamu, ne smejo biti ameriški vojaški letalci v Južnem Vietnamu dalj kot 4 dni. Zato se vsaka skupina po štirih dneh dela poda na Filipine, nato pa se spet vrne v Južni Vietnam.

Južni Vietnam je zaradi povečanih in pomnoženih komunističnih napadov, ki jih podpirajo vojaške enote, došle iz Severnega Vietnama, v težavah. Vojno letalstvo, ki bi naj pomagalo zavračati rdeče napade, ni tako uspešno, kot so pričakovali, prav zaradi neurejene oskrbe in vzdrževanja letal. Ameriški vojni letalci so prišli v Južni Vietnam, da domačinom pomagajo odstraniti te težave, da se bodo mogli uspešnejše braniti.

Pričakujejo, da bo ameriškim letalskim strokovnjakom uspelo delo končati tekom dveh mesecev, nakar se bodo vrnili domov. ZDA oskrbujejo Južni Vietnam z vsemi vojnimi potrebščinami, od najtežjega orožja pa do najmanjših vijakov in gumbov. Isto delajo Sovjeti in Kitajci s Severnim Vietnamom.

Očitno je torej, da je treba iskati konec vojskovanja v Vietnamu v razgovorih Washingtona z Moskvo in Pekingom, med tem pa ohraniti ravnotežje sil na samih bojiščih, kajti, če rdeči enkrat prevladajo na bojiščih in zlomijo odpor, potem Južnega Vietnama ne bo nihče več reševal.

BREZPOSELNOST NA 8.2% JE NAJVIŠJA V 34 LETIH

V januarju se je število brezposelnih dvignilo od 7.2 na 8.2% in je največje od leta 1941, predno je druga svetovna vojna končala ostanek velike depresije, ki se je začela leta 1929. Pričakujejo, da bo število brezposelnih še rastlo, predno se bo proti koncu leta začelo manjšati.

WASHINGTON, D.C. — Ko so bile pretekli petek objavljene številke o stanju zaposlenosti, je zaskrbljenost v Kongresu in javnosti izredno porastla, četudi je bilo precej jasno, da moramo nekaj takega pričakovati, ko smo iz dneva v dan brali in slišali, kako odpuščajo delavstvo v raznih industrijah, v trgovini in celo v javnih službah. Število brezposelnih je porastlo za en cel odstotek od 7.2 na 8.2% in je doseglo raven, kot jo naša dežela ne pozna od druge svetovne vojne. Tekom januarja je število brezposelnih porastlo za 930,000 na skupno 7.53 milijonov. Porast v zadnjih 5 mesecih je bil izredno nagel, saj znaša kar 2.23 milijona.

Število delovnih mest padlo že četrti mesec zapored

Posebno pozornost vzbuja dejstvo, da je število delovnih mest padlo v januarju za 640,000 in da je to padanje v teku že štiri zadnje mesece. Potrošnja blaga pada dalje in to pomeni, da bo število brezposelnih še rastlo. Trgovina se mora najprej rešiti prekomernih zalog, predno bo naročila novo blago. Zaloge se med tem manjšajo počasnejše kot prejšnja leta. Načelnik predsednikovega gospodarskega sveta Alan Greenspan je priznal pretekli teden pred kongresnim odborom, da je treba računati na porast brezposelnosti na nekako 8.5% v naslednjih mesecih, nato pa na njeno postopno zmanjšanje.

Predsednik Ford pripravlja nove ukrepe

Tiskovni tajnik predsednika Forda Ron Nessen je dejal, da bo predsednik podvzel nove gospodarske ukrepe, če se bo gospodarsko stanje slabšalo še dalje. Pretekli petek je imel o tem posvetovanje v Beli hiši, nato pa je v soboto odletel v Camp David na nadaljnje proučevanje gospodarskega položaja v deželi. Vladni strokovnjaki izjavljajo, da ni nobene večje možnosti poleg teh, ki jih je predsednik že predložil, če nočemo poživiti inflacijo, ki jo nismo še niti mogli prav zavreti.

Nevarnost "panike"

Ron Nessen je poudarjal, da se je trenutno treba paziti, da ne zaidemo v "paniko", ko bi Kongres s sprejemom novih načrtov še povečal zvezni primanjkljaj, ko je že sedaj na skrajni dopustni meji.

V Kongresu prehitevajo drug drugega s predlogi, ki pa zvenijo precej demagoško. Resnih, stvarnih predlogov doslej še ni bilo slišati. Zato je glavni predsednik AFL-CIO George Meany upravičeno ugotovil, da Bela hiša in Kongres "doslej še nista storila nič, kar bi naj vrnilo Ameriko na delo".

Bolj za politični učinek

Sen. E. M. Kennedy je obdolžil predsednika Forda, da "se je odpovedal gospodarskemu vodstvu dežele in da ima uničujoč strah pred inflacijo v bodočnosti". Sen. H. Humphrey je pozival k večjemu znižanju davkov, kot ga je predložil predsednik Ford, in k povečanju zveznih izdatkov, da "se reši gospodarstvo pred potopitvijo". Vodnik republikancev v Senatu H. Scott je priznal, da je položaj "slab" in da je "treba nekaj narediti".

Vse te in druge izjave ter pozivi kažejo, da gre senatorjem bolj za politični kot za gospodarski učinek. Predstavniški dom si je kljub težavnemu gospodarskemu položaju dežele vzel 10 dni počitnic.

Milijon javnih služb

Sen. Jacob K. Javits, republikanec iz New Yorka, in sen. Harrison A. Williams, demokrat iz New Jerseyja, sta pretekli četrtek predložila program javne zaposlitve enega milijona brezposelnih, ki bi stal zvezno vlado 7.8 bilijonov in seveda za toliko povečal zvezni primanjkljaj.

Predsednikov tiskovni tajnik Ron Nessen je dejal k temu predlogu, da "bo prinesel nazaj inflacijo". Opomnil je novinarje, da je predsednik Ford že predložil program javne zaposlitve in da je sedaj potrebno, da Kongres o predsednikovih predlogih čim hitrejše ukrepa.

Trezna beseda Burnsa

Načelnik Federal Reserve Boarda Arthur F. Burns je pred skupnim kongresnim gospodarskim odborom v petek pozval Kongres, naj hitro zniža davke in odloži začasno Fordov energetski program, ki da je "v časih, kot so sedanji, izredno tvegan".

Kongresnemu odboru je dejal, da "ta zastoj ne bo trajal več dolgo", če bo Kongres podvzel potrebne ukrepe. Zvezno vlado je prijemal zaradi njenih 'črnih' gospodarskih napovedi. Priznal je, da utegne gospodarstvo še nekaj mesecev drseti navzdol, da pa je vzrok za pričakovanje k obratu na boljše kasneje letos".

Med razlogi za upanje na boljše čase je omenil Burns izboljšanje razmer na denarnem trgu in porast vrednostnih papirjev na borzah. Obljubil je "previdnost" Federal Reserve bank v vodstvu denarne politike v prihodnjih mesecih.

"KOMUNISTI NISO PROTI VERI IN CERKVI, SO LE PROTI KLERIKALIZMU"

Tako skuša ljubljansko "Delo" 1. februarja 1975 razlagati sedanji položaj vere in Cerkve v Sloveniji v zvezi s "prepovedjo širitve" verskega tednika "Družina" št. 4, od 26. januarja 1975. Omenjeni sestavek "Dela" je bil objavljen na tem mestu pretekli petek. Četudi ni posebno prepričljiv, je vendar potreben nekaj razčlenitve in pojasnila.

Uradno so objavili, da so št. 4 Družine zasegli, kolikor so jo še dobili, da ne bi "posamično mnenje" in "stransko vprašanje v razpravi o tem, kako zagotoviti ustavne pravice občanom, ki pripadajo eni ali drugi verski skupnosti... smatrali za splošno družbeno prakso in omejevanje verske svobode".

"Družina" je zapisala jasno, da gre za posamezno mnenje in da naj Zveza komunistov to mnenje pojasni, oziroma odkloni. *Če bi bile odgovorne oblasti res odgovorne in poštene, bi zasegle "Ljubljanski dnevnik"*, ki je to poročilo objavil, in ne "Družino", ki ga je zavrnila, ko Zveza komunistov ni proti njemu nastopila takoj in jasno.

Če bi bilo tovarišem v Ljubljani do resnice in pravice, bi se *lotili vzroka* — pisanja 'Ljubljanskega dnevnika' — *ne posledic tega* — komentarja v "Družini".

Zanimiva je trditev, da so komunisti na konferenci razpravljali o tem, kako *zagotoviti* vernim občanom njihove ustavne pravice, ko je iz samega poročila v "Ljubljanskem dnevniku" o konferenci očitno, da je šlo za "omejevanje" ustavnih pravic vernih občanov — ti naj bi namreč *ne smeli na odgovorna* mesta v redni organizaciji.

"Zveza komunistov ve, da bi bila vsaka taka politika... le voda na mlin nazadnjakom, so ponatisnili pri "Delu" iz "Ljubljanskega dnevnika" in nato nadaljujejo "Komunistom potemtakem ni mogoče očitati, da so proti cerkvi, vernikom ali religiji, pač pa so odločno proti klerikalizmu..." — Tole je zopet čedna komunistična logika! *Vsi lopovi in zločinci vedo, da to, kar delajo, ni prav, pa jih to vendar ne zadrži pred zločini!*

Komunisti dobro vedo, kaj hočejo in tega v praksi niso nikdar tajili. Ves čas svoje oblasti *sestavljajo in dopolnjujejo "karakteristike"* o vseh prebivalcih, da ne bi kdo, ki ni čisto njihov, prišel na kako odgovorno mesto. *Vprašanje le je, čemu so o tem zadnjič* za Bežigradom *javno razpravljali in poročilo o tej razpravi objavili?*

Je bila to le nerodnost omejenega gorečnika ali je imela objava namen "posvariti" vse verne, naj ne pozabijo, da so "karakteristike" še vedno v veljavi in da jih sproti dopolnjujejo?

Ideološko glasilo Zveze komunistov "Komunist" je objavilo, da verniki katerekoli veroizpovedi ne morejo biti člani Zveze komunistov. Pošteno je, da so to javno povedali, ni pa pošteno, ne prav in ne resnično, ko "Komunist" trdi, da vsi, ki ne sodelujejo s komunisti pri "razvijanju samoupravne socialistične družbe, delujejo razdiralno in so klerikalci"!

"Delo" trdi po "Komunistu" v svojem sestavku, da so vsi dobronamerno misleči občani obsodbi takih pojavov *vedno pritrjevali.*

K temu moremo pripomniti le: Kaj drugega jim ni preostalo, pa naj so mislili že karkoli, če so hoteli ohraniti svoje službe in svojo — prostost. Mihajlo Mihajlov in Milovan Djilas sta za to najboljši dokaz!

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice—

Splošno poznani rojak Emil Mauser z E. 62 St., ki je bil pretekli teden operiran na srcu, se je pretekli četrtek vrnil iz St. Vincent Charity bolnišnice na svoj dom, kjer je pod zdravniško oskrbo. Želimo mu naglega okrevanja in popolnega, trdnega zdravja.

Prvorojenka—

Dr. Robertu Grunesu in njegovi ženi Eleonori, roj. Grasselli, New Bergen, N.J., se je pretekli petek, 7. februarja, rodila hčerkica, prvi otrok. S tem je postala ga. Silva Grasselli, 660 Birth Drive, Euclid, Ohio, šestič stara mama. Čestitamo!

Žalostna vest—

Ga. Antonija Šuštar, 20561 Lindbergh Avenue, Euclid, je dobila sporočilo, da ji je v Veliki vasi pri Moravčah v Sloveniji umrl nečak Slavko Jerman. Zapustil je ženo Angelco, sinova Branka in Tomaža ter mater Angelo Jerman, roj. Grih, in druge sorodnike v Sloveniji in v ZDA.

Mraz jih ni zadržal—

Mraz in sneg nista zadržala tistih, ki so bili namenjeni na kosilo Slovenske šole pri Sv. Vidu, — obisk je bil prav lep. Kar lep obisk je bil tudi na "zimski veselici" ADZ na njenem Izletniškem središču v Leroyju.

Veselo na maškaradi Lilije—

Predpustna maškarada Lilije v Slovenskem domu na Holmes je bila vesela kot vedno, obisk lep!

Jutri — Pust!—

Jutri je pustni torek ali kratko Pust, "vseh norcev god", kot so nekaj rekli na Slovenskem.

Iz slov. naselbin

ROCHESTER, N.Y. — Rojak Janez Grabar, 275 Summit Hill Drive, je dobil sporočilo, da je v Norsincih pri Murski Soboti umrl Joseph Panker, star 73 let, krstni boter Grabarjevih otrok, Janzeza in Kolomana v ZDA, Alojza, Marije, Angele in Leopolda v Kanadi, Antona, Vere in Štefana pa v Sloveniji. Pokojnik je bil veren krščanski mož. K večnemu počitku so ga položili na domačem pokopališču 5. januarja 1975.

Edward Levi potrjen

WASHINGTON, D.C. — Senat je v sredo potrdil imenovanje Edwarda Levija, bivšega dekana pravne fakultete na University of Chicago, za novega pravosodnega tajnika.

Levi je nasledil W. B. Saxbeja, ki je bil v ponedeljek zaprisežen za poslanika ZDA v Indiji, kamor bo te dni enkrat odpotoval. D. P. Moynihan, dosedanji poslanik ZDA v Indiji, se bo vrnil učit na Harvard univerzo, kjer je bil preje.

Sovjetski znanstvenik Blagonravov umrl

MOSKVA, ZSSR. — Anatolih Blagonravov je bil dolga leta na čelu sovjetskega vesoljskega raziskavanja in je o tem tudi ponovno javno poročal zahodnim strokovnjakom. Nekaj časa je bil sploh glavna sovjetska zveza v pogledu raziskav vesolja s svobodnim svetom.

Zadnja leta je bilo o A. Blagonravovu le malo slišati. Sedaj so objavili tu, da je v starosti 80 let umrl.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME
6117 St. Clair Ave. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July
Managing Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
• Združene države:
$23.00 na leto; $11.50 za pol leta; $7.00 za 3 mesece
• Kanado in dežele izven Združenih držav:
$25.00 na leto; $12.50 za pol leta; $7.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States
$23.00 per year; $11.50 for 6 months; $7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$25.00 per year; $12.50 for 6 months; $7.50 for 3 months
Friday Edition $7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO
No. 23 Monday, Feb. 10, 1975

Jalta in stara domovina

I.

V prvi dekadi meseca februarja t. l. poteka 30 let, zgodovinsko obdobje ene generacije, odkar se je vršila v Jalti, obmorskem kopališkem kraju na ruskem polotoku Krimu v Črnem morju ena najbolj osporavanih, kritiziranih, zaničevanih in objokovanih političnih konferenc v novejši zgodovini. Tam so se od 4. do 11. februarja sestali vodniki treh velikih sil Amerike, Anglije in Rusije, da bi sklepali o potrebnih ukrepih vojaškega, zlasti pa še političnega značaja, ki jih je terjala velika druga svetovna vojna, ki se je takrat že bližala v Evropi svojemu koncu. Njen izid ni dopuščal več nobenega dvoma: sile bivše osi Rim-Berlin so bile premagane, ostala je le še Japonska. Položaj je terjal od zmagovalcev, da se sporazumno dogovore o povojni ureditvi evropskega kontinenta, ki je ležal, s hitlerjevsko Nemčijo vred v veliki večini razbit in razrušen na tleh.

Ni bila lahka naloga to! Zavedali so se tega vsi trije, toda ameriški prezident Franklin D. Roosevelt kot britanski prvi minister Winston Churchill in sovjetski diktator Jožef Stalin. Kar so sklenili, je bilo tako odločilne važnosti za razvoj dogodkov zadnjih 30 let, da je vredno in tudi koristno o jaltski konferenci nekaj več spregovoriti. Mi bomo bolj podrobno osvetlili le tiste njene elemente, ki so prizadeli našo domovino pod Triglavom in ji določili usodo, ki jo mora še danes prenašati slovenski narod v domovini.

Zahodna zaveznika sta se na jaltsko konferenco nekoliko pripravila s predhodnimi posvetovanji na otoku Malti v Sredozemskem morju. V teku razgovorov, ki so se vrteli okrog še ne premagane Japonske in okrog novih nemških podmornic, ki so grozile obnoviti pomorsko vojno na Atlantiku, se je sprožilo tudi vprašanje (že ponovno) o izkrcanju zavezniških sil iz Italije preko Jadranskega morja na jugoslovanskem obrežju, da bi pregnali Nemce iz Jugoslavije v Avstrijo in prodirali do Dunaja, preden pridejo tja sovjetske armade. Takrat je bil še čas, so dokazovali Angleži, a Amerikanci so jih "nadmudrili" in načrt je spet padel v vodo.

O Churchillovem vztrajnem, trdovratnem prizadevanju, da bi pridobil Amerikance za izkrcanje na jugoslovanski obali in vdor preko severo-zahodne Jugoslavije (Slovenije) v osrčje Evrope do Dunaja, smo že pisali bolj obširno (AD 159, 160, 20/21 avg. 1973), pa Titovega zadržanja nismo omenili. A zgodovinar William Hardy McNeill (America, Britain and Russia, Their Cooperation and Conflict 1941-1946, Oxford University Press 1953) izrecno piše po zanesljivih virih, da je bil Titu ta Churchillov načrt sumljiv, ker bi pomenil zasedbo dela Jugoslavije po zahodnih vojnih silah. S tem bi angleški premier zagotovil praktično izvršitev svojega dogovora s Stalinom oktobra 1944 v Moskvi o interesni sferi Anglije in Rusije v Jugoslaviji v razmerju 50:50. Komunist Broz se je taki rešitvi uprl, ker bi to pomenilo propast njegovega načrta za komunizacijo Jugoslavije. Komunisti so odločno nasprotovali, da bi zahodna vojska pregnala Nemce iz zahodnega dela Jugoslavije in ljudstvo osvobodila strahotne, teroristične okupacije mnogo mesecev pred koncem vojne in prihranila narodu ogromno trpljenja in smrti. Kako to spraviti v sklad s trditvijo, da so se komunisti borili za svobodo naroda, ne pa za oblast nad njim? Zanimivo vprašanje, ali ne?

Churchilla ni Titova odklonitev vojaške intervencije zapadnih zaveznikov na jugoslovanskih tleh novembra 1944 nič manj prizadela kot poznejša ameriška zahteva na Malti, naj se pet divizij premesti z italijanskega bojišča na zahodno fronto v Franciji (namesto da bi jih porabili za operacije proti Dunaju). Vendar se stari državnik še ni dal ugnati. Na prvi plenarni seji jaltske konference je še enkrat poskusil zaobrniti tok vojaških oepracij s predlogom o izkrcanju v Jugoslaviji, a ko je ta načrt tudi Stalin odklonil, se je končno vdal (McNeill v citirani knjigi, str. 537).

Tako je šele Jalta dokončno pokopala in zapečatila pričakovanje Slovencev, da jih bo osvobodila vojska zahodnih zaveznikov in da bodo na svojem osvobojenem ozemlju pozdravili in sprejeli bratsko poljsko armado generala Andersa, ki je v tem pohodu proti osrčju Evrope videla srčno zaželeno pot proti svoji domovini.

Glavna vsebina jaltske konference je obsegala naslednje točke razgovorov:

a) vojaške akcije proti Japonski in njih uspešen konec z rusko pomočjo; to je bilo za Roosevelta glavno vprašanje konference;

b) sklepne vojaške akcije in povojna zavezniška politika proti Nemčiji, vključno vprašanje o sodelovanju Francije;

c) vrsta problemov v zvezi z ustanovitvijo Združenih narodov;

č) ureditev Evrope po vojni s koordiniranim sodelovanjem vseh treh zmagovitih sil;

d) vprašanje Poljske.

Vsako teh vprašanj je prišlo v razpravo najprej na sejah treh generalnih štabov, kolikor je bilo problemov vojaške narave, dočim so politična vprašanja obravnavali trije zunanji ministri s svojimi pomočniki in stavili predloge na plenarnih sejah. Teh so se udeleževali poleg treh šefov vlad zunanji ministri in šefi generalštabov s svojimi sodelavci. Vsi ti so bili na razpolago velikim trem za pojasnila med glavno debato.

Razen uradnih sestankov na plenarnih sejah so se voditelji sestajali zasebno za razgovore "med štirimi očmi", zvečer pa so se zbirali na slavnostnih večerjah, kjer so si sledile razne govorance in napivanja. Zgodovinarji vedo povedati, da je bil zlasti Roosevelt zelo utrujen od napornih sej, bil je očitno pri zelo slabem zdravju in je vztrajno pritiskal, naj se konferenca neha, čeprav sta bila Stalin in Churchill mnenja, da je še več stvari treba rešiti, predno se sklene.

(Konec sledi)

L. P.

BESEDA IZ NARODA

Srenja se povezuje in "Zvonarji" ji bodo peli . . .

NEW YORK, N.Y. — Hitro se odmikajo dnevi od tretje januarske nedelje, ko smo imeli prosvetno uro v srenjskem središču njujorških Slovencev na Osmi pri Sv. Cirilu. In močno se že nagibamo v čas tretje februarske nedelje, ko bo spet srenjsko srečanje in ko bodo sosedni bratje in sestre spet med nami in člani "Zvona" nam bodo spet peli.

Zadnji sestavek iz njujorške srenje, ki sem ga "poslal v svet" — tako pravijo drugi — sem naslovil na upanja polno trditev: Dobro smo končali in dobro začeli, pa vendar . . . Opisal sem, kako je srenja kazala živost v zadnjih tednih preteklega leta in isto pokazala tudi v začetnih dnevih novega leta. Besedici *"pa vendar"* sem dodal vprašujoč se, ali bomo to živost trdno držali še naprej v naši njujorški slovenski srenji.

Srenjsko poročilo sem pisal v sobotnem popoldnevu. Oblačen je bil. Vremenski možic je trobil napoved snežnega dneva za drugi dan, za naš srenjski dan. Zaskrbelo me je. V tej skrbi sem pisal in poslušal arijo - pesem *Ridi Paglaccio* . . . Smej se. In drugi dan sem se trpko smejal, ko sem spoznal, kako se včasih kdo potrudi z vso močjo svoje inteligence in domišljije, da bi osmešil resnico. Ob takih primerih se smešnost prelevi v komedijo tragike. Takšno smešnost in tragiko kar češče doživi naš njujorški vremenski možic. Tako tretje-januarska nedelja, nedelja združevanja in povezavanja naše srenje ni bila snežna, ampak kar lepa, vremensko in srenjsko.

Cerkvico smo zares lepo posedli, našo srenjsko dvoranico pod cerkvijo sv. Cirila pa kar napolnili, ker takšen nedeljski srenjski skup se izvrši pri pogrnjenih mizah, ki jih zmeraj pripravi delovna B a b n i k o v a družina.

V zadnjih mesecih je zmeraj bolj opazno, da se naša njujorška slovenska skupnost bolj in bolj povezuje. To je več kot prav, pa hkrati edina stvar, ki nas vodi še naprej v živo življenje njujorške slovenske srenje!

Od s r e n j skega nedeljskega skupa do drugega skupa opazujem, kako se bolj in bolj kaže pravi obraz njujorške slovenske srenje. Od starejšega rodu naseljencev imamo kar stalne obiske od naših ljudi, kot so: Frank Vojska, Angela Colnar, Mary Lenarcic, Tončka in Dolores Krek, Jože Skrabe in zdaj se nam je pridružila še družina Kovac-Rupnik. Tako je ob januarskem srenjskem skupu prišel spet med nas Stanko Rupnik s svojo družino in svojo taščo Rozo Kovac, ki je ena poznanih naših slamnikaric, doma iz Domžal in je teta našega srenjčana Emila Rucigaja. Tokrat je naša srenjčanka Roza Kovac celo prinesla dve lepi in dobri potici, da jih je naša kuharica lahko dala na mize. Marija je namreč zmeraj v kuhinji in pripravi tudi kislo zelje, da je potem med srenjčankami polno ugibanja, kako ga le to kuha, da je zmeraj tako dobro. Vsaka dobra kuharica in vsak dober kuhar ima nekaj svojih kuharskih skrivnostnih "trikov". Ne "trikov", ker kuharski "ciriba - ciriba" ni nobena laž in nobena potegavščina, ampak umetnost in svojevrstna znanost in znanje. Dodatno jed je tokrat pripravila ga. Antonija Babnikova. Bil je dober, pravi domači ričet. Prav primerno za predpustni čas.

Osebno sem zmeraj vesel, ko ugledam novo potezo v našem pravem srenjskem obrazu. Vabiti med nas vsakega njujorškega Slovenca, ki ga srečaš, je dolžnost slehernega od nas. In prav zdaj, ko smo v letu pred pomembno življenjsko obletnico naše njujorške srenje, bi moral od nas pomagati v povezovanju. Tako povezani bomo morda prihodnje leto spoznali, da je Slovencev na Njujorškem še veliko.

Januarska prosvetna ura je bila posvečena mladini. Torej novo mlado leto smo začeli z mladino, z mladimi silami v glavnem. V besedi so nastopili Marylin in Katica Nikolic, Marylin Gril, Pucevi štirje fantiči, Helenca in Joško Klezin, Marjanca in Peter Jenko ter Lucija Jelsevar.

Vsi smo bili izredno veseli, ko smo pod vodstvom organista Franja Kostanjskega slišali naš mladi pevski zborček, ki so se sami zbrali menda na pobudo M a r i n k e Ravnikar-Zupančičeve. Kar dobro so zapeli. V večini tisti, ki so nastopili v prejšnji — zadnji slovenski farni šoli. Moško plat je okrepil s svojim basom še Vinko Burgar ml. Izredno posrečen poskus, pri katerem se ni ustaviti, ampak ga je treba razvijati naprej. Kajti vsakdo, ki se razgleduje v srenjsko rast, lahko ugotovi, da se kaže tako, da bo možnost vključevati v tak zborček nove mlade sile, ki so še v razvoju. Srenjske mladine imamo zaenkrat kar precej. Tudi ob tem obletnem času glejmo nanjo z vso skrbjo in jo vključujmo v polno življenje, čim doraste zanj!

Primerno je bilo, da je med to mladino nastopil naš novi njujorški srenjčan, clevelandski rojak, univerzitetni profesor dr. Nielson (Sesek). Po svojis osebnih skušnjah — kot študent in šolnik — je nam, starejšim in našim mladim, povedal, koliko je vreden dober študent. S svojo slovensko govorico, ko že 29 let predava na univerzah samo v angleščini, pa je nam, starejšim in mladim srenjčanom, dokazal tole: V ameriškem svetu ga ni prav nič oviralo, ker so ga starši naučili slovensko in nekaj let osnovne slovenske katoliške šole, da ne bi uspel osebno v čisto ameriškem-angleškem okolju. In tu je jedro v dajanju narodne zavesti in v ohranjanju življenja slovenskih narodnih srenj na Ameriškem.

Čimbolj se bomo povezavali in delovali v skupnosti za skupnost v naporih dati predvsem nekaj našim mlajšim, tem več upanja in zagotovila bomo imeli, da bomo še narodno živeli kot slovenske skupnosti na tujem.

Čimbolj se bomo njujorški srenjčani povezavali med seboj, tem lepše bo naše naslednje praznično leto. Glejmo na lep in bogat nastop ob tej priliki.

Zdi se mi, da sem svojo službo srenjskega "jokanja" in skup vabljenja že precej opravil. Zdi se mi, da srenja že kar sama skup gre in zaseda cerkvico sv. Cirila vsako nedeljo in polni dvorano ob vsaki prosvetni uri.

In tako sem tega še bolj gotov za tretjo februarsko nedeljo, to je 16. februarja, ko bodo k nam spet prišli Zvonovci s svojimi družinskimi člani in prijatelji. Vem, tesno bo na to nedeljo na Osmi, bo pa živo in veselo, ker nam bodo sosednji fantje spet zapeli, kot da so nas prišli dramit s svojo milo in drago podoknico, ko bodo v naš srenjski dan doneli odmevi slovenskih melodij pesmi in besede . . .

Tone Osovnik

—o—

Sveto leto 1975

EUCLID, O. — Še vedno imam lepe spomine na Sveto leto 1950. Takrat sem bivala v Capua taborišču v Južni Italiji.

Že proti koncu leta 1950 mi je ga. Frieda Ehrlich iz Žabnic na Koroškem pisala in sporočila, da je njena hčerka Valerija poročena, da živi z možem in trem otroci v Rimu in da naj jo za Božič obiščem.

Tako sem se res napotila v večno mesto Rim in božične praznike 1950 preživela tam. Štirinajst dni sem ostala pri moji ljubeznivi gostiteljici ge. Valeriji, si ogledovala cerkve in umetnine tega z g o d o v inskega mesta.

K polnočnici smo šli v lepo cerkev Srca Jezusovega. Bila je tako zasedena, da smo ves čas stali. Opolnoči se je odprl tabernakelj, kjer je ves ožarjen v svetlobi ležal na slami Jezušček. Ta polnočnica v Svetem letu 1950 mi je ostala v najlepšem spominu.

Najlepše jaslice sem videla v Trstu pri novi cerkvi sv. Antona. Bile so ročno izdelane na Tirolskem. Najbolj r e v n e in skromne jaslice, kar sem jih kdaj videla, pa so bile postavljene kar na cementnih tleh pri vratih cerkve v Adelaide v Avstraliji, kamor sem se pred nekaj leti podala na obisk k svojemu bratu. To me je res užalostilo.

Zopet smo v Svetem letu. Molimo za sv. očeta, za spokoritev ljudi, za spravo z Bogom in med seboj. Vsem tistim rojakom in rojakinjam, ki bodo letos, ko je zopet Sveto leto, poromali v Rim, pa iskreno želim mnogo vsega lepega in svetega!

Ameriški Domovini in vsem, ki se z njo trudijo, pa ves božji blagoslov!

Marija Posovec

—o—

Dom povišal gornjo mejo zvezne zadolžitve

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je izglasoval zakonski predlog, ki povišuje gornjo mejo dovoljene zvezne zadolžitve za 36 bilijonov na skupno 531 bilijonov dolarjev. Odobritev je začasna in naj bi veljala do 30. junija 1975.

Sličen predlog je pred Senatom in pričakujejo, da ga bo ta odobril prihodnji teden.

Sedanja meja zadolžitve 495 bilijonov bo, kot trdijo, dosežena sredi februarja in bi vlada brez nove meje ne bila več sposobna najeti posojil za kritje svojega rednega poslovanja.

VESTI IZ SLOVENIJE

Pomlad v januarju

Letošnja zima je izredno mila. Tako so ponekod v januarju na sončnih bregeh v zavetju cvetele trobentice, zvončki in teloh. Ob slovenski obali so iskali sonca domači in tuji gostje, ko je v zavetrnih legah cvetel mandljevec in drugo zgodnje drevje že v januarju.

Pomlad je prišla ponekod že v januarju, pa budila pri tem strah, da ne bi nenadni mrzli val uničil prezgodnjega cvetja.

Možje iz Zahomca

Vsa Koroška se je pretekli mesec veselila nad uspehi svojih smučarskih s k a k a l cev Karla Schnabla, Hansa Milloniga in Hansa Wallnerja, ko so se vrnili v svojo domačo vas Zahomec v Ziljski dolini.

Nemške narodne nestrpneže je pri tem sprejemu razdražilo, da je predsednik Športnega kluba Zahomec dr. Janko Wiegele Slovencem po slovensko. Jezo so je prišel čestitat 'našim fantom', pozdravil po slovensko. Jezo so morali zadrževati, da ne bi napravili javnega škandala na praznični dan velikega športnega uspeha. Vsi trije smučarski skakači, ki so dosegli zmage, so namreč Slovenci, kar koroškim Nemcem ni všeč, ker svojim slovenskim sodeželanom ne privoščijo ne uspehov ne časti.

Požar upepelil opekarno

Daleč po ptujski okolici se je 25. januarja videl požar, ki je nastal v opekarni Žabjak in uničil proizvodno dvorano. Gasilci so naglo prihiteli z vseh strani, toda ostrešji nad sušilnico in opekarniško pečjo sta bili v trenutku v ognju, ko sta zaradi stalne rabe močno osušeni.

Gasilo je 35 enot s skupno 300 ljudmi, ki jim je uspelo omejiti požar na obe zgradbi, ki ju je prvi objel ogenj. Eden od gasilcev se je smrtno ponesrečil, ko je s prijatelji hitel na kraj požara.

Požar je napravil veliko škodo in prizadel celotni delovni kolektiv opekarne, saj je uničil novo proizvodno dvorano zidne opeke in ostrešje nad staro.

Življenje dražje za 25.8%

Po podatkih v ljubljanskem listu 'Delo' se je življenje v Sloveniji tekom lanskega leta podražilo za 25.8%. Samo v preteklem decembru so se zaradi podražitve olja in slakorja cene na drobno povečale za 2.6%.

Vse cene na drobno so povprečno porastle za 29.8% v Sloveniji, nekaj več kot v ostali Jugoslaviji. Najbolj so se podražila umetno gnojila in škropiva — za 77.9%, sledijo higienske potrebščine s 63.9%, nato gradbeni material za 59.9%.

V Sloveniji 45 novomašnikov

V Sloveniji je bilo letos posvečenih doslej 45 diakonov in bodo torej imeli 45 novomašnikov. Toliko število mladih ljudi, ki se hočejo posvetiti popolnoma Bogu, je dobro znamenje za vernost v Sloveniji.

Posvetitev Bogu je težavna in polna premagovanj povsod, prav posebno pa še v komunističnih državah, kjer uporabljajo oblastniki najrazličnejša sredstva da bi mlade ljudi odtegnili oltarju. Ni čudnega ni, če kdo pod težo omaga in gre na lažjo manj s trnjem porastlo in gladkejšo pot.

Novi mariborski prošt

Stolni kanonik Jožef Smej je postal prošt mariborskega stolnega kapitlja. Na to mesto ga je imenoval škof Držečnik 6. januarja, 13. januarja pa ga je umestil.

Novi prošt je bil rojen 15. februarja 1922 v župniji Bogojina v Prekmurju, ki ima še danes živih 20 duhovnikov. To je na število prebivalstva največje število živih duhovnikov v kaki župniji mariborske škofije.

Rifniške najdbe

Zgodovinsko najdišče pri Št. Juriju prihaja v ospredje zanimanja pri mednarodnih arheologih. V Št. Juriju bo letos maja mednarodni arheološki kongres. Pričakujejo okoli sto domačih in tujih arheologov.

Izkopavanja na Rifniku so se začela že pred prvo svetovno vojno. Zadnje čase so odkrili izredno dragocene najdbe. Grobišča z žarami segajo v 8. ali 9. stoletje pred Kr. Najmlajši novci segajo v 6. stoletje.

Slovensko morje

Strokovnjaki so ugotovili, da je Jadransko morje onesnaženo predvsem zato, ker se vanj steka pretežni del odpadnih vod italijanske industrije in le neznaten del takšnih vod jugoslovanske industrije.

Vodo ogroža predvsem kemična in petrokemična industrija in črna metalurgija. Jadran je eno izmed najbolj ogroženih morij. Treba ga bo zaščititi na mednarodni zasnovi.

Naše žičnice

Žičnice postajajo novo prevozno sredstvo. Približno 150,000 Slovencev se smuča. Upravljalci žičnic letos obljubljajo boljšo urejenost žičnic in smučišč, enako pa tudi cest, prevozov in nočišč. Cene na žičnicah naj se vsaj v večini primerov ne bi dvignile.

Na Koroškem le ugotavljanje manjšine

Kljub p r o t e s t om koroških Slovencev, Ljubljane in Beograda bo na Koroškem le prišlo, kot vse kaže, do posebnega štetja, ki naj "ugotovi slovensko narodno manjšino".

Do tega zaključka so prišli opazovalci razvoja v Avstriji na temelju izjav koroškega deželnega glavarja Wagnerja in vodnikov ljudske in svobodnjaške stranke.

Ravne na Koroškem staro železarsko središče

Začetki železarske industrije segajo na Ravnah že 350 let nazaj. Današnja kvaliteta ravenjskega jekla ima odprta vrata v vse svetovno znane tovarne, ki potrebujejo najkvalitetnejši material.

Danes izdelujejo v tovarni izredno pisane izdelke: valjane profile, kovano paličasto jeklo, odkovke, jeklene ulitke, vzmeti, vlečno, luščeno in brušeno jeklo, industrijske nože in razna orodja.

Boj proti alkoholizmu

V hotelu 'Transturist' v Škofji Loki se je vršil seminar o alkoholizmu. Največ poslušalcev je bilo iz vrst socialnih delavcev, medicinskih sester in zdravnikov. Poleg predavanj o alkoholizmu so slišali tudi nekaj o tabletomaniji in zasužnjenosti cigaretam.

Vrtojba — nov mejni prehod

Tu bodo začeli graditi nov mednarodni mejni prehod. Postal bo stičišče jugoslovanskega in italijanskega cestnega omrežja. Poleg tega bodo gradili velike terminale (končne postaje) za tovorni promet.

Zadnje vesti

Za zadnje vesti iz Slovenije poslušajte v Clevelandu in okolici Slovensko radijsko uro "Pesmi in melodije iz lepe Slovenije" vsak večer od ponedeljka do petka na postaji WXEN-FM na 106.5 MC, katero vodita dr. Milan in ga. Barbara Pavlovčič.

A. Ž.:

SPOMINI Z OBISKA DOMOVINE

XVII.

Slovenski narod je na nesrečo imel v vseh najusodnejših dneh svoje zgodovine voditelje, ki niso bili realisti. Z naivnim poštenjem se v politiki in diplomaciji ne pride nikamor. Goethe, ki ni bil samo pesnik, ampak tudi politik, je rekel: "Politisches Lied ein garstiges Lied" (politična pesem gnusna pesem). Dr. Janez Ev. Krek, ki je ves narod navdušil za Jugoslavijo in v delu za njo omagal, bi bil razočaran, ko bi bil doživel Veliko Srbijo; škof Jeglič je rekel, da ga skrbi, kako bo dajal odgovor o svojem političnem delu. V prvo slovensko vlado po prvi vojni so povabili viteza Pogačnika zato, ker je bil vitez, in dr. Žolgerja zato, ker je bi minister v propadli Avstriji, kar je oboje slabo vplivalo na zaveznike; dr. Tavčar, ki je bil poverjenik za prehrano, je ob poročilu, da Italijani zasedajo Slovenijo, vzkliknil: "Oni so naši zavezniki!" Isto se je godilo med vojno. Vsi domobranci so vedeli, da Angleži nosijo z letali partizanom o r o ž j e , municijo, razstrelivo, uniforme in druge potrebščine, njihovo vodstvo je pa lagalo: "Oni so naši zavezniki; mi vzdržujemo z njimi redne zveze."

Že dr. Ivan Šušteršič je izgubil igro, ker je vse stavil na nemške karte (kakor bi rekel pok. g. Trunk); enako tudi general Rupnik. Kogar hočejo bogovi pogubiti, ga udarijo s slepoto, so rekli Stari Grki.

Ker nočem nikomur delati krivice, rad priznam, da smo imeli Slovenci tudi nekaj svetlih izjem. Dr. Anton Korošec je bil državnik in diplomat, na katerega smo lahko ponosni, a ga je Nikola Pašič z zvijačo poslal v Pariz, od koder se ni mogel pravočasno vrniti k zaključku razgovorov o ustanovitvi Jugoslavije. Njegov naslednik dr. Kulovec bi se bil brez dvoma izkazal za neustrašenega voditelja slovenskega naroda, pa ga je nemška bomba ubila, ko bi ga bili najbolj potrebovali. Tako smo ostali Slovenci doma brez voljenega voditelja. Dr. Mihc Kreka sem poznal kot srčno dobrega človeka in poštenjaka. Kot zastopnik slovenskega naroda v tujini med vojno je pravočasno obveščal vodstvo v domovini in dajal navodila, ki jih pa vodstvo ni hotelo slišati in ne povedati narodu. Kaj vse je storil za nas begunce, ne bomo morda nikoli zvedeli, ker ni pisal spominov. Komunistični propagandi žal ni bil kos. Ko bi bili Angleži poslušali njegove modre nasvete in svarila, bi bil slovenski narod sedaj svoboden, Angleži pa ne bi bili postali iz zmagovalcev največji poraženci.

Največjo krivico bi pa delal našemu verskemu voditelju škofu dr. Gregoriju Rožmanu, če bi ga prišteval med nerealiste. On se je pred Veliko nočjo 1945, ko so vsi drugi mislili, da je naša zmaga že v žepu, pismeno zahvalil generalu Rupniku za voščila in izrazil bojazen, da je pot do zmage še dolga in trnjeva.

* * *

29. V. — Govore, da bomo mi smeli vzeti s seboj vozove, vprego, bicikle in sploh vse, kar ima kdo, medtem ko so domobranci smeli vzeti samo nahrbtnike.

30. V. — Karte za hrano še imamo, toda trgovci se vedno bolj branijo, dajati nanje.

31. V. — Praznik Sv. Rešnjega Telesa. Po maši se je kot blisk raznesla vest, da Angleži vozijo domobrance v Slovenijo, kjer jih partizani mučijo in do 80% pomore. General Krener in skoraj vsi drugi častniki so čez noč izginili. V taborišču vlada splošen obup. Mi te novice kar nismo mogli verjeti, a so jo potrdili neki gospodje, ki so prišli iz Celovca.

Ob šestih popoldne je na sestanku zastopnikov občin poročal g. dr. V. Meršol, da je tudi 1. zbor prejel povelje, naj se pripravimo na vrnitev. Na prošnjo g. dr. Meršola sta intervenirala pri komandantu majorja Barry in Johnson in dosegla, da lahko gre domov, kdor hoče, kdor noče, pa lahko ostane tu.

1. VI. — Na sestanku je govoril dr. Edvard Vračko. S solzami v očeh je priznal, da so bili domobranci izdani. Nek Srb, ki je pri Radovljici ušel, ko so jih partizani gnali, zvezane z žico, je poročal, da so partizani umorili kakih 200 Srbov in da Angleži pošiljajo domobrance čez Pliberk in Jesenice v Jugoslavijo.

2 VI. — Obšel sem sedem mesnic v mestu in končno dobil nekaj mesa na karte; drugod so rekli, da ne dajo nanje nič več.

Popoldne smo vsi moški čistili travnik, kjer so prej taborili domobranci, navlake.

Odhod 220 civilistov, ki so se prostovoljno javili za povra[illegible] domov, je odložen; med te[illegible] jih je več kot 100 skesalo. I[illegible] še skupine bo šel samo [illegible] kmet iz Žirovskega vrha.

3. VI. — Z drugimi povratniki je res odšel domov naš kmet, s konjem in vozom. Z njim tudi štirje drugi rojaki, ki so delali že po dve ali štiri leta na Koroškem, pa niso prej prišli v taborišče.

4. VI. — Opoldne se je pripeljal z velikim spremstvom komandant 8. armade feldmaršal Aleksander. G. dr. Meršolu je obljubil, da ne bo nihče več prisiljen vrniti se v domovino.

5. VI. — Že ob štirih zjutraj je bilo vse živahno v taborišču zaradi novice, da bodo Angleži zasedli Slovenijo in da oborožujejo domobrance na Ljubelju. Tudi največji lahkoverneži so na novico kmalu pozabili.

6. VI. — Razen driske so začele ljudi skrbeti uši. Tudi hrane je začelo primanjkovati. Begunci so po večini pojedli svoje rezerve, dobi se pa malo: po 300 gr. kruha na dan, drugega pa skoraj nič.

7. VI. — Vodstvo taborišča je naročilo vsem skupinam, naj popišejo vse člane, njih izobrazbo, delovno sposobnost, pa tudi vse vozove in bicikle.

8. VI. — Izšel je poziv, naj vsak odda nemške marke in italijanske lire. (Ne spominjam se, da bi kdaj dobili to nazaj ali zamenjano.)

9. VI. — Prvi mesec je minil, odkar smo odšli iz Kranja. Veliko smo pretrpeli, pa se ne kesamo.

10. VI. — Govori se, da bomo morali oddati vse knjige, vole, vozove in baje tudi bicikle.

Zvečer je govoril dr. Erpič o svojem obisku v Kranju. Vsi smo ga poslušali in — molčali.

11. VI. — G. dr. Puc me je poslal z avtom Rdečega križa v neko bolnico zaradi hrast, ki [illegible] mi delajo po obrazu, da s[illegible] morem briti. Pred bolnico [illegible] na straži partizan. Ker v bo[illegible] ni prostora, so mi dali samo recept za neko mažo.

12. VI. — Pravijo, da je v Škofji Loki zaprtih 3,000 domobrancev.

(Dalje sledi)

—o—

Posebej za invalide

V vzhodnoberlinskih stolpnicah so uredili prva posebna stanovanja za ljudi, ki so vezani na invalidske vozičke.

V stavbah so pred vhodi posebne rampe. V prihodnje nameravajo zgraditi 60 takih stanovanj na leto.

Od januarja do januarja

III.

MILWAUKEE, Wis. — Ljubljanski časopis poroča, da so Jugoslovani v Ameriki dosegli velike uspehe s pametjo, talentom, največ pa z mišicami. Jugoslovani so prihajali v Ameriko že v času prvega ekonomskega priseljevanja. Največ naših ljudi se je naselilo okoli Clevelanda, New Yorka, Pittsburgha, Chicaga, Milwaukeeja in Los Angelesa. Po ameriški statistiki živi v ZDA skoraj pol milijona Američanov jugoslovanskega rodu. Med nje štejejo prvo in drugo generacijo. Po vojni se je naselilo v Ameriki preko 100,000 Jugoslovanov.

Nadalje poroča o naših velikih ljudeh: o Mihajlu Pupinu, Nikoli Tesli, Ivanu Meštroviču, Zlatku Balokoviču, Zinki Kunčevi in o Lojzetu Adamiču. Ne omenja pa škofa Barage. To so bili najbolj slavni jugoslovanski priseljenci, ki si niso priborili slave s prodornostjo svojega uma in talenta le v Ameriki, [illegible]emveč po vsem svetu. Velika [illegible]ečina naših ljudi se je morala [illegible]nesti na svoje mišice. Naše [illegible]udi cenijo v Ameriki kot marljive delavce. Nekateri prevzamejo tudi po dve deli, da bi več zaslužili in se čimpreje vrnili v domovino. Varčujejo, sanjarijo in se pripravljajo na vrnitev v domovino, toda sanje se redko komu izpolnijo.

Pokojni akademski slikar Stane Kregar je pred smrtjo dejal, da drugi narodi, npr. Srbi in Hrvatje, nikdar ne poudarjajo svojega srbstva in hrvatstva tako očitno in pogostoma, kot delamo to Slovenci, posebno v tujini. Biti Slovenec! Kaj se to pravi, biti Slovenec? Mene vedno moti poudarjanje slovenstva. Zame je slovenstvo v človeku samem, ne toliko v zunanjosti. V človeku samem in ne v okolju, v katerem živi, ki mu narekuje določene oblike in določeno izpovedovanje. Menim, da je povsod, posebno pri umetnosti, poudarjanje pretirano. Nemci ne bodo nikdar tako poudarjali: To je nemško! Pri nas pa stalno iščemo ta poudarek. Zame je že samo po sebi razumljivo, da se boš razlikoval od druge narodnosti v svojem delu. Že samo to, da bivaš s tem narodom, v tem okolju in v tej pokrajini, ti daje določene oblike in barve. Ne moreš zavestno reči: Sedaj bom ustvarjal slovensko! To so poudarjali slikarji — Vesnani, Gaspari, Birola; ti so imeli v programu slovensko slikarstvo. Dejansko pa so ustvarjali slovensko slikarstvo tisti, ki so hoteli evropsko slikarstvo, ki so hoteli doseči evropsko višino — to so bili: Jakopič, Jama, Grohar in še nekaj drugih. Nam je že prirojeno, da Slovenec Slovenca hvali, in če nas nihče ne hvali, se hvalimo sami. Samo velika dela naših umskih in talentiranih ljudi bodo dvignila naš ugled in spoštovanje v Ameriki in v svetu.

*

Glavno mesto Amerike je Washington, D.C., ki pa ni samo politično, ampak je tudi turistično središče ZDA. Lani se je v mestu mudilo 18 milijonov turistov in ga obogatilo za dodatnih 700 milijonov dolarjev. V tem mestu sta bili lansko leto na ustnicah meščanov samo dve besedi: "Inflacija in Watergate". Ti dve besedi sta odmevali tudi na TV in v časopisih. Pri optimistih inflacija in recesija nista bili tako črno zapisani kot pri črnogledih ekonomistih, ki so trdili, da smo že v depresiji. V Ameriki je danes zaposlenih še okrog 84 milijonov ljudi, dočim je nezaposlenih okoli 7 milijonov. K sreči imajo nezaposleni za gotovo dobo denarno podporo.

Kamorkoli grem, na športne ali kulturne prireditve, so dvorane polne in razprodane. V restavracijah, predno prideš do mize, ti vzame najmanj pol ure čakanja. V Floridi že par let ni bilo toliko turistov kot letos? Pred par dnevi mi je neki rojak razlagal, kaj je recesija in kaj je depresija? Recesija je, če moj sosed nima dela, depresija pa je, če jaz nimam dela. Trdil je tudi, da so republikanci boljši gospodarji kot demokratje.

Republikanci svetujejo ljudem: "Če zaslužiš na teden 100 dolarjev, potroši samo 90 dolarjev in 10 jih prihrani za deževne dneve. Demokratje pravijo: Če ti je premalo 100 dolarjev na teden, pridi k nam, pa ti bomo posodili, kolikor potrebuješ. In nič ne skrbi, če ti ne boš mogel vrniti, bo pa vrnil tvoj sin! In še nekaj, če predsednik Ford s svojimi ekonomisti napravi načrt za reševanje ekonomske krize in ga predloži Kongresu, se takoj najdejo gotovi senatorji s svojimi ekonomisti, ki predsednikov predlog in načrt raztrgajo. Ker imajo demokratje ogromno večino v Kongresu, z lahkoto tudi onemogočijo, da bi predlog prodrl v Kongresu.

Zanimivo je, da demokratje v Kongresu do zdaj še niso izdelali svojega načrta za rešitev ameriške gospodarske krize. Upajmo, da bosta predsednik Ford in Kongres v novem letu imela boljše prijateljske odnose in da bi v slogi reševala ameriško gospodarsko krizo.

*

Beseda "Watergate" je bila že tolikokrat izgovorjena, napisana, obsojena in analizirana, pa izgleda, da ne bo še končana. Veliko vprašanje bo ostalo, in vprašanje je, zakaj? Zakaj se je vsa ta afera pripetila? Vsa druga vprašanja so bila izčrpno pojasnjena že pri izpraševanju prič in obtoženih v Kongresu ter kasneje na sodišču. Iz teh razprav vemo, kateri so bili obtoženi, kaj, kje, kako in kdaj so to storili. Toda ne vemo, zakaj? Nihče ni bil ubit, niti en cent niso izmaknili državnega denarja in Nixon je imel oblast in moč, nikjer enake na svetu. Zakaj Nixon ni takoj javil svoje sodelavce državnemu pravdništvu, ko je zvedel za ta protizakonita dejanja? Zakaj? Nihče ne ve odgovora, verjetno tudi bivši predsednik R. Nixon ne, toda "Watergate" je bil vzrok, da je 9. avgusta predsednik R. Nixon kot prvi ameriški predsednik odstopil.

Še isti dan opoldne je v Beli hiši prisegel novi, 38. predsednik Amerike Gerald Ford! Teden kasneje je predsednik Ford brezpogojno pomilostil bivšega predsednika R. Nixona in vsem vojnim ubežnikom ponudil pogojno amnestijo! Imenoval je bivšega newyorškega guvernerja Nelsona A. Rockefellerja za podpredsednika, katerega je Senat potrdil šele po treh mesecih. Med tem je R. Nixon težko obolel. Predsednik Ford ga je ob priliki volilne agitacije v Kaliforniji obiskal v bolnišnici in zato so ga nekateri liberalni elementi kritizirali. V novembrskih volitvah so demokratski kandidati z ogromno večino zmagali. Zdaj čakamo, da bodo svoje obljube izpolnili. Zadnji dan v letu so bili na sodišču Haldeman, Ehrlichman, Mitchell in Mardian zelo razočarani, ko so zvedeli, da jih je porota spoznala za krive obtoženih dejanj. Sedaj čakajo na obsodbo. Nato bodo napravili priziv na višje sodišče, kar bo vzelo par let.

Ko je lansko leto ob priliki volilne borbe v Kaliforniji predsednik Ford obiskal težko bolnega R. Nixona, so se nekateri brezsrčni liberalni ljudje obregnili ob ta obisk češ, kaj obiskuje kriminalca. Ko je bil lanski december šef demokratske čikaške stranke in desna roka župana Daleyja, alderman Thomas Keane obsojen na pet let ječe in 27,000 dolarjev globe radi protizakonitih dejanj, se ni nihče obregnil, ko je ald. Keane priredil v hotelu Drake v Chicagu družabni večer, na katerega je prihitelo preko 60 demokratskih voditeljev in tudi sam župan Daley. Ta je v svojem govoru dejal, da bo Keana višje sodišče priznalo za nedolžnega. Pri nekaterih je "objektivnost" beseda, ki je zelo omajana in neprijubljena.

*

Ko je bil Gordon Liddy kot glavni krivec v aferi "Watergate" obsojen na 6 let ječe in 40,000 dolarjev globe, je bil obsojen zato, ker ni hotel sodelovati s sodiščem in priznati svoje krivde. Ker je vložil priziv na višje sodišče, je bil na svobodi in tako je imel priliko na TV, na CBS News, izraziti svoje mnenje o tej aferi. Spraševal ga je TV napovedovalec Mike Wallace. Na vprašanje, kaj misli o Nixonu, je odgovoril, da je bil Nixon premalo strog in energičen do svojih sodelavcev. O Johnu Deanu je rekel, da je bil Juda Iškariot in da je pred sodiščem priznal še tisto, kar se ni zgodilo, to pa samo zato, da reši svojo zadnjico. V isti razred spadajo H. Kalmbach in Jeb Magruder, ki je po mnenju Liddija poklicni lažnjivec. Na vprašanje, če bi mu sodnik Sirica obljubil znižati kazen, če bi sodeloval z njim, priznal krivdo in izpovedal vso resnico, je Liddy odgovoril, da ne bo to nikdar storil, kajti on je bil v državni službi in je vršil svojo dolžnost kot vojak. Če bi bili vsi vršili svojo dolžnost, bi ne bilo nikdar afere "Watergate". Kot v posmeh Liddiju je sodnik Sirica v prvih dneh novega leta oprostil in izbrisal vse kazni Kalmbachu, Magruderju in Johnu Deanu. V Evropi študirajo rimsko pravo, v Ameriki pa angleško pravo. Bog ve, katero "pravo" je bolj blizu resnice?

L. G.

—o—

NASTOPILE SO ZAPREKE — Vse je kazalo, da bo odstopivšega pravosodnega tajnika W. Saxbeja (na desni) nasledil predsednik čikaške univerze E. H. Levi, pa se je nenadno oglasila močna opozicija. Saxbe pojde za poslanika ZDA v Indijo.

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

Italija odločena omejiti uvoz olja

RIM, It. — Lani je Italija plačala za uvoz dragega olja 7 bilijonov dolarjev. To jo je spravilo v gospodarsko zelo neugoden položaj in se je odločila iskati izhod.

Ta je v načrtnem zmanjševanju porabe olja, ki naj bi letno zmanjšal stroške za uvoz olja za 500 do 600 milijonov dolarjev.

Predsednik vlade Aldo Moro je na zborovanju vodstva krščanskih demokratov objavil, kako hoče to doseči. Najprej hoče zmanjšati porabo olja pri pridobivanju elektrike in tega nadomestiti s premogom in plinom.

Porabo olja hoče na splošno zmanjšati za 7% in zgraditi 20 novih jedrskih elektrarn k sedanjim trem.

Predsednik vlade je napovedal tudi odločen nastop prroti prikrivanju resničnih dohodkov in s tem izogibanju plačevanja davkov.

Prijatel's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4112
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS

MALI OGLASI

ODDA SE

tri sobno stanovanje z posebnim vhodom, z garažo, na Miller Ave. v bližini cerkve sv. Kristine.
Kličite 692-2099

(24)

Dvostanovanjska hiša naprodaj v Euclidu

Opažena z aluminijem, na E. 222 St., 5-5! Vse v odličnem stanju, vsa podkletena, dvojna garaža. Najemnina plačuje vknjižen dolg. Kličite 731-6269.

—(26)

UPOKOJENEC

lepa soba v zameno za lahka opravila. Zanesljiv.
321-0293

(24)

IŠČE

Slovenka v pokoju želi dobiti 2. sobi s kuhinjo, zgoraj ali spodaj, v bližini Neff Rd. ali sv. Kristine. 431-6584.

—(10,14 feb)

EUCLID ZIDAN DUPLEX

5-5, na Lake Shore Blvd. dve spalnici, kopalnica zgoraj, sprejemna soba, jedilna soba in kuhinja na prvem, rekreacijska soba, dvojna garaža. Dobra investicija. V zgornjih štiridesetih.

NOVA HIŠA V EUCLID

od E. 260 St. tri spalnice, z aluminijem obita, 1½ kopalnica. Polna klet. Kompletne vdelane (built-ins) in popolno karpetirana. Se lahko takoj vselite.

GLEN DRIVE

Od Route 91 nov z aluminijem obit ranč, dvojna priključena garaža. Polna klet. Delana po naročilu, z vgrajenostmi, 1½ kopalnica, karpetirana. Se lahko takoj vselite.

LAKE OKRAJ—SPLIT LEVEL

Lake Shore Blvd. krasna hiši s trebi spalnicami, rekreacijska soba, ognjišče na drva, formalna jedilna soba, vse vgrajeno v kuhinji. Zidana odspredaj, dvojna priključena garaža. $45,000.

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. RE 1-1070
Odprto od 9. do 9.

(26)

Help wanted Male or Female

JANITOR WANTED

Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available. (x)

VELIMIR DEŽELIČ:

KRAGULJ

ROMAN IZ 9. STOLETJA

"Če tako napraviš v svojem imenu, lepo! Toda jaz ti ukažem: ker greš v imenu cesarja in cesarstva, moraš imeti cesarsko spremstvo."

Tako so poslali Konstantina in njegovega brata Metoda iz cesarstva v daljne zemlje Kozarov ter se obeh tako iznebili.

*

Mučna je bila pot v daljni kraj in tegobno in težko je bilo delo med Kozari; zato se je Gospod ozrl na brata Konstantina in Metoda in na njuno žrtvovanje ter pokazal, da mu je prijetna njuna skrb: dal jima je potrdilo.

Ko so Židje, Saraceni in duhovni krivega sončnega boga videli, kako brata spreobračata velike množice v krščansko vero, se vzdigne v njih zavist, zedinijo se in pristopijo ko nečisti skušnjavec:

"Papeža imenujete vi namestnika božjega na zemlji. A enega izmed papežev, Klementa, je pregnal cesar Trajan sem, na otok Herzon, in velel, da mu na vrat privežejo sidro in ga spuste v Črno morje. Pa pravijo ljudje, da se je nekoč v davnini zgodil velik čudež: da je morje pokazalo Klementove kosti... Daj, stori, da tudi nam Črno morje pokaže bele kosti papeževe in bomo verovali."

A Konstantin je poznal skušnjavce ter vrnil:

"Če bi jih tudi ugledali, jih ne boste hoteli videti, ker ste zakrkjenega srca; a radi ljudstva, pred katerim ste izrekli to sramotitev, izpovem, da verujem v Boga in v mučenika Klementa, nekoč božjega namestnika na zemlji, a zdaj svetnika v nebesih.

Zakaj Kristus, Sin živega Boga, je poklical apostolskega prvaka ter mu rekel: Pasi moja jagnjeta, pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce! In dal je ključe od nebeških vrat Petru, Jonovemu sinu. A Peter je predal ključe Linu, sinu Herkulanovemu, a Lin Rimljanu Anakletu; Anaklet pa našemu Klementu, sinu Faustinovemu, tudi Rimljanu. Bil je torej Klement četrti papež, a po Petru prvi tega imena.

Ko je bil Klement še deček, je hrepenel po vedi in modrosti; ko pa je slišal v Rimu nauk Pavlov in Barnabov, ga je zadela resnica; razumel je strah božji, pustil poganstvo in kakor žejni jelen prišel k studencu žive vode. Sam apostol Pavel mu je podelil sveti krst in ga sprejel za učenca. Apostol v pismu do Filipljanov priča zanj, da je ime Klementovo zapisano v knjigi življenja. Knjiga življenja pa ni drugo ko spomin božji, kjer se pomnijo oni, ki bodo povišani; a povišani bodo oni, ki ljubijo Boga.

Ker je bil torej Klement tak, je bil vreden, da dobi ključe in postane papež. Takoj nato razpošlje učence na sedem krajev mesta Rima, naj pišejo dela mučencev in ljubljencev božjih, da bomo vedeli za njihovo življenje in se po njem ravnali. A Gospod Bog je v svoji vsevednosti dal, da je postal tudi papež Klement mučenec radi Kristusa in je v zgled vsem vernim.

V resnici je cesar Trajan, ki je preganjal kristjane, pregnal tudi Klementa sem, na otok Herson, kjer je bilo že dva tisoč kristjanov, ki so lomili kamen. Kristjani so hudo trpeli, ker poleg vsega trpljenja so bili strašno žejni; na otoku namreč ni bilo dovolj vode. Toda Klementu je dal Bog, da je našel izvirek ter pojil žejne z vodo in Kristusovim naukom. Ko to vidi pogan, cesarjev namestnik, se kruto razsrdi in ukaže, da Klementa vržejo v Črno morje, še prej pa mu privežejo sidro na vrat in ga odpeljejo tri milje daleč v morje; tako ne bodo imeli kristjani niti njegovega telesa niti groba.

Razžaloščeni verniki so stali vso noč na morskem obrežju ter jokali in molili. Znova in znova so se spovračali na obal Črnega morja, zakaj vedeli so, da je tam njegov grob.

In Bog, ki je vse ustvaril in vse more, je dal, da se je morje v največji oseki odmeknilo od obale za tri milje in pokazalo vernim bele svetnikove kosti.

Molimo!" vzklikne Konstantin. "Molimo, bratje, na čast mučencu svetemu Klementu!"

Vse ljudstvo pade na kolena.

Dolgo in glasno je molil Konstantin; potem nenadno vstane in krene na obalo, a za njim gre brat Metod in Mile in vse ljudstvo.

Možje in fantje odvežejo čolne pa v pobožnih pesmih zaplovejo po Črnem morju. Ne vedoč, kam bi obrnili, se puste vetru, da jih nosi, pa tako obvozijo vse čeri pustega otoka Hersona.

Ves dan so tako zgubili; pa ker je bil mesec poln, so ostali na morju tudi ponoči.

Mnogi so klonili in pozaspali; mnogi se že skrivaj ali hrupno vračajo, vendar še mnogi ostanejo na Konstantinovi ladjici, zakaj v njih je živa vera.

"Tu je, ko da je naložila kamenje človeška roka," pokaže Mile na kamenito gomilo, ki jo je oseka le malo podkopala.

Mnogo takih kupov kamenja so že videli in razkopali, zato primaknejo veslači le počasi ladjo; Mile sam izstopi, da bi pregledal.

Konstantin in Metod šepečeta, a ljudstvo odgovarja polglasno:

"Usliši, Gospod, mojo molitev! In moje klicanje naj pride k Tebi!"

Strawberry Gems Sparkle Wherever They Go

When Strawberry Gems glisten at the party table, listen to the compliments! A mound of strawberry preserves is set like a royal jewel in each spicy cookie. There's even a secret ingredient to add intrigue — they begin with a convenient pie crust mix. But they're not "company only" fare. All ages, from the youngest pirates on up, will want you to store Strawberry Gems in your treasure chest of precious recipes.

STRAWBERRY GEMS
Makes 2 dozen

One 10-oz. pkg. Flako Pie Crust Mix
⅓ cup sugar
1 teaspoon cinnamon
½ teaspoon nutmeg
¼ cup chopped pecans or walnuts
1 egg, beaten
2 tablespoons milk

Strawberry preserves

Heat oven to slow (300°F.). Thoroughly combine pie crust mix, sugar, cinnamon, nutmeg and nuts; blend in egg and milk. Shape to form 24 balls; place on ungreased cookie sheets. Press finger in center of each ball to form a "well". Fill each "well" with a scant ¼ teaspoon strawberry preserves. Bake in preheated oven (300°F.) about 30 minutes; cool.

AMERIŠKA DOMOVINA

bi morala biti

v

vsaki slovenski hiši

CHICAGO, ILL.

3 rms. - newly dec'd. Settled person $112-mo. 4 rm. apt. on 3rd fl. $140 a mo.

846-1030

(25)

FOR RENT - IBM MACHINES 407 A 1 $100/mo. 402 A 1 $50.00 / mo. 493 A 1 $75/mo. 514 $40/mo. 519 $45/mo. 602 A $30/mo. 077 $30/mo. 552 $30/mo. Equipment may be maintained by Sorbus. Call Mr. Garby 733-1200.

(25)

KOLEDAR *društvenih prireditev*

FEBRUAR

15. — **Klub slovenskih upokojencev** v Euclidu priredi banket v SDD na Recher Ave.

Marec

2. — **Misijonska znamkarska** akcija (MZA) pripravi kosilo v šolski dvorani pri Sv. Vidu. Kosilo bo na razpolago od 11.30 do 2. popoldne.

9. — **Društvo Najsv. Imena pri** Sv. Vidu priredi svoj vsakoletni zajtrk s klobasicami in omletami (Pancake and Sausages) v farni dvorani sv. Vida, od 8. zjutraj do 12.30 popoldne.

22. — **Klub slovenskih upokojencev** za Waterloo Road okrožje priredi večerjo s plesom v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road. Začetek ob 5. popoldne.

APRIL

5. — **D.S.P.B. TABOR priredi** spomladanski družabni večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Večerja in ples. Igrajo Veseli Slovenci. Začetek ob 7.30.

6. — **Klub slovenskih upokojencev** za Holmes Ave. okrožje priredi večerjo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

6. — **Mladi harmonikarji** obhajajo desetletnico svojega obstoja s koncertom v farni dvorani pri Sv. Vidu. Začetek ob 3.30. Po koncertu domača zabava.

20. — **Moški Zbor "Slovan" priredi** koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave., ob 4. popoldne.

26. — **KONCERT pevskega zbora** KOROTAN v SND na St. Clair Ave. Po koncertu zabava s plesom. Igra Ansambel "VESELI SLOVENCI".

27. — **Pevsko društvo PLANINA** priredi ob štirih popoldne koncert v Slovenskem narodnem domu na Maple Heights.

MAJ

4. — **SKD Triglav v Milwaukee,** Wis. priredi materinsko proslavo v farni dvorani pri Sv. Janezu na 84 in Cold Spring Rd.

25. — **Društvo SPB Cleveland.** — Slovenski spominski dan ob 30. obletnici slovenske tragedije: sv. maša ob 10.45 pri Lurški kapeli na Providence Heights, Chardon Road, za vse žrtve vojske in komunistične revolucije.

26. — **SKD Triglav v Milwaukee,** Wis., pripravi SPOMINSKO SVEČANOST v kapeli v parku Triglav.

JUNIJ

22. — **SKD Triglav v Milwaukee,** Wis., priredi prvi redni društveni piknik v parku Triglav. Ob 11. sv. maša, nato kosilo in domača zabava. Za ples igrajo Veseli Slovenci iz Sheboygana.

26.-27.-28.-29. — **Poletni karneval** in bazar pri Sv. Vidu.

13. - 14. - 15.—**Z.D.S.P.B. TABOR** priredi spominsko proslavo 30. obletnice pokolja slovenskih domobrancev in četnikov na Slovenski pristavi.

JULIJ

13. — **Društvo Kras št. 8 ADZ** priredi piknik na Izletniškem središču ADZ v Leroy, Ohio.

20. — **Misijonski piknik v parku** Triglav v Milwaukee, Wis.

20.—**Belokranjskih klub priredi** "Belokranjski piknik" na Slovenski pristavi. Igrajo "Veseli svatje".

AVGUST

17. — **SKD Triglav v Milwaukee,** Wis., priredi drugi društveni piknik v parku Triglav.

SEPTEMBER

16. — **Podružnica št. 14 Slovenske** Ženske Zveze priredi "Vanity Fair" v Euclid Park Clubhouse. Začetek ob 7.30 večer.

OKTOBER

5. — **SKD Triglav v Milwaukee,** Wis., priredi VINSKO TRGATEV v parku Triglav.

18. — **Klub nevburških slovenskih** upokojencev priredi večerjo in ples v SND na E. 80 St.

18. — **DSPB TABOR priredi** jesenski družažbi večer v Slovenskem domu na Holmes Avenue. Igrajo Veseli Slovenci.

NOVEMBER

8. — **SKD Triglav v Milwaukee,** Wis., praznuje 25-letnico svojega obstoja s svečano akademijo v farni dvorani pri Sv. Janezu na 84 in Cold Spring Rd. Igrajo Veseli Slovenci iz Sheboygana.

8.— **Štajerski klub priredi svoje** martinovanje v farni dvorani pri Sv. Vidu Začetek ob 7. zvečer.

8. — **Belokrajski klub priredi** "martinovanje" v SND na St. Clair Avenue. Igrajo "Veseli Slovenci".

16. — **Slomškov krožek postreže** z domačim kosilom v Avditoriju pri Sv. vidu od 11.30 dopoldne do 2 ure popoldne.

DECEMBER

7. — **Moški zbor Slovan priredi** koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. ob 4. popoldne.

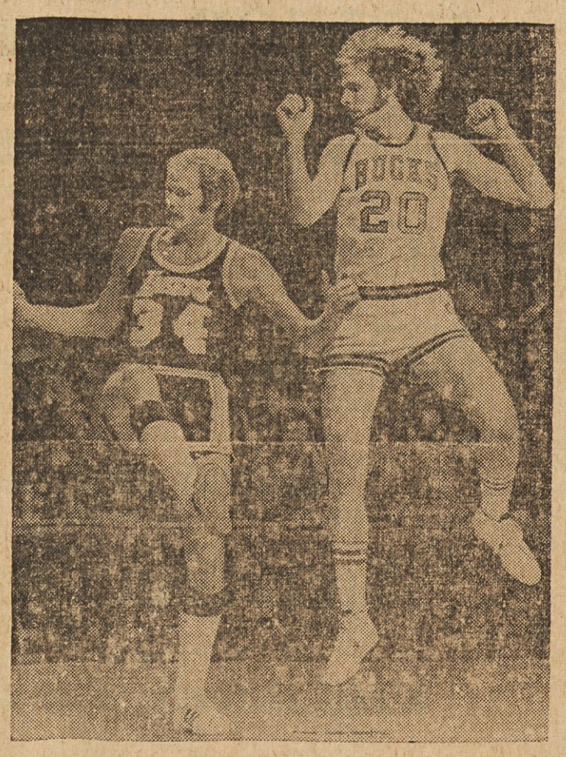

VNETI KOŠARKARJI — Stan Love (na levi) iz Los Angelesa in Mickey Davis iz Milwaukeeja pri nedavni košarkarski tekmi.

20% POPUSTA

Razprodaja bo trajala samo dva tedna.

Zelene Eagle znamke; ob torkih dvojne.

CENE VSEMU BLAGU ZNIŽANJE ZA NAJMANJ 20%

Pridite — obiščite nas — oglejte si vso zalogo — dobrodošli ste — popolnoma brez vsake obveznosti.

ANZLOVAR'S

6214 ST. CLAIR AVE.

Razprodajo zaključimo v soboto 15. februarja

Dragi naročniki!

Tiste, ki prejemate Ameriško Domovino po pošti, lepo prosimo, da nam vsaj dva tedna pred selitvijo sporočite svoj novi naslov. Tako boste list nepretrgoma redno prejemali, nam pa boste prihranili poštne stroške, kateri znašajo sedaj po 10 centov za vsako vrnjeno številko. Najlepša hvala za tozadevno sodelovanje!

Uprava

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue 431-0628

ZA VALENTINOVO

pokionite svojim dragim

AMERIŠKO DOMOVINO

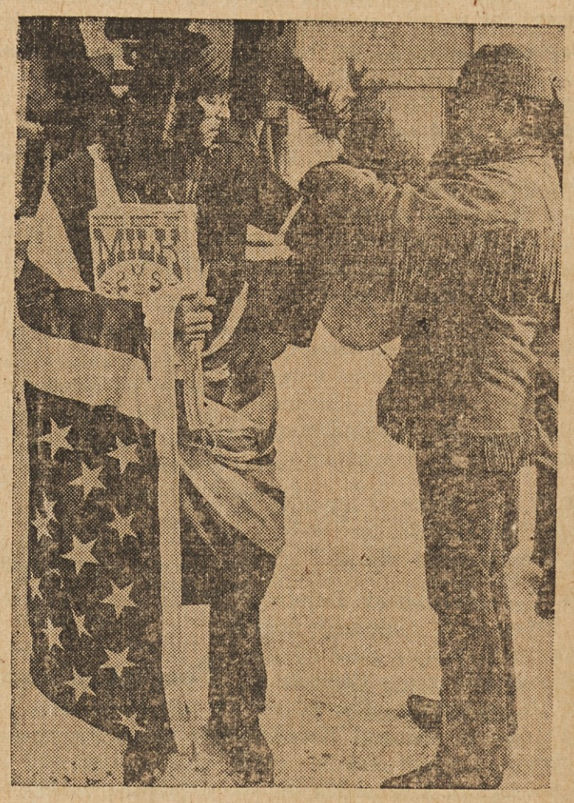

Zavit v zastavo protestira Menominee Indijanec nad zaporo ceste v Keseni, Wis. Indijanci so zasedli tamkajšnji samostan in ga hočejo spremeniti v bolnišnico, čemur pa so se lastniki uprli.